ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2008

Νεοελληνική Γλωσσα

« Περί θανατικής ποινής» Θ. Π. Λιανού

Τα κύρια επιχειρήματα υπέρ της θανατικής ποινής είναι τα εξής: πρώτον, η επιβολή και εκτέλεση της θανατικής ποινής θα έχει αποτρεπτικές συνέπειες. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα σταματήσουν οι δολοφονίες, αλλά είναι αναμενόμενο ότι θα μειωθούν. Υποστηρίζεται ότι οι δολοφονίες αστυνομικών στις ΗΠΑ είναι ελάχιστες διότι είναι βέβαιο ότι ο δολοφόνος αστυνομικού στις ΗΠΑ, σίγουρα και σύντομα, θα βράζει στα καζάνια της κόλασης, είτε καταδικαστεί στο δικαστήριο, είτε όχι. Επίσης, σε πρόσφατο άρθρο του στα Νέα ο Α. Λοβέρδος αναφέρει ότι στη Γαλλία, στο διάστημα 1970-1980, προ της κατάργησης της θανατικής ποινής έγιναν πέντε δολοφονίες ανηλίκων, ενώ μετά την κατάργηση, στο διάστημα 1983-1984, οι δολοφονίες ανηλίκων αυξήθηκαν σε 84 δηλαδή κατά 17 φορές!

Δεύτερον, έχει αποδειχτεί ότι οι δολοφόνοι που δεν εκτελέστηκαν μετά την καταδίκη τους επανέλαβαν το έγκλημα μέσα στη φυλακή ή έξω. Είναι γνωστή η περίπτωση του Τζακ Άμποτ, συγγραφέα του έργου «The belly of the beast» και δολοφόνου δύο ανθρώπων, του δεύτερου δύο εβδομάδες μετά την έξοδό του απ' τη φυλακή, στην οποία είχε εγκλειστεί για τον πρώτο φόνο.

Τρίτον, η ποινή δεν επιβάλλεται μόνο για να αποτρέψει την επανάληψη της πράξης, αλλά ταυτόχρονα για να αποδοθεί δικαιοσύνη και να αποκατασταθεί η ισορροπία στην ψυχή όσων υπέφεραν απ' το έγκλημα. Σε πολλές περιπτώσεις μόνο η θανατική ποινή μπορεί να αποδώσει δικαιοσύνη. Όποιος ενδιαφέρεται για μια αριστουργηματική διατύπωση αυτού του επιχειρήματος, ας φροντίσει να δει την ταινία του Μπέργκμαν «Η πηγή των Παρθένων» όπου ο πατέρας εκτελεί τους βιαστές και δολοφόνους της νεαρής κόρης του.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν δύο σοβαρά επιχειρήματα για την κατάργησή της θανατικής ποινής γενικά και, συνεπώς, τη μη επαναφορά της στην πατρίδα μας. Το πρώτο επιχείρημα είναι ότι υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο δικαστικής πλάνης και, συνεπώς, η δυνατότητα επιβολής της θανατικής ποινής αποτελεί έναν επικίνδυνο μηχανισμό νόμιμης εκτέλεσης αθώων. Το επιχείρημα αυτό είναι πράγματι ισχυρό. Υπάρχουν όμως αντιεπιχειρήματα όπως π.χ. ότι σε πολλές περιπτώσεις ο δολοφόνος ομολογεί ή ότι υπάρχουν αδιάσειστα και επιστημονικά αδιάψευστα στοιχεία ή ακόμη ότι μπορεί να απαιτείται η παρέλευση εύλογου χρόνου μεταξύ καταδίκης και εκτέλεσης.

Το δεύτερο επιχείρημα υπέρ της μη επαναφοράς της θανατικής ποινής είναι ότι η θεσμοθέτηση του θανάτου αποτελεί αδιανόητη, για την εποχή μας, προσβολή του πολιτισμού. Είναι φυσικό και αναμενόμενο οι άνθρωποι να πεθαίνουν λόγω γήρατος, λόγω ασθενειών ή εξαιτίας ατυχημάτων, αλλά είναι παράλογο για μια κοινωνία, ως συλλογική οντότητα, να θεσμοθετεί το θάνατο. Μια απάντηση στο επιχείρημα αυτό είναι ότι η κοινωνία οφείλει να προστατεύει τα μέλη της ακόμη κι αν αυτό απαιτεί το θάνατο ορισμένων και κυρίως όταν οι εγκληματίες, ηθικοί και φυσικοί αυτουργοί, είναι σε πλήρη γνώση του τι κάνουν, σχεδιάζουν και εκτελούν εν ψυχρώ τις εγκληματικές πράξεις τους σε βάρος ανύποπτων, αδύναμων, ανήλικων και απροστάτευτων ατόμων. Ο κάθε πολίτης μπορεί μόνος του να σταθμίσει τα παραπάνω, αλλά και πρόσθετα επιχειρήματα και να πάρει θέση στο ζήτημα της επαναφοράς ή μη της θανατικής ποινής. Θα ήθελα όμως κάποιος από εκείνους που υποστηρίζουν τη μη επαναφορά να εξηγήσει με λεπτομέρεια γιατί η κοινωνία μας πρέπει να σέβεται τη ζωή στυγερών φονιάδων, όταν οι ίδιοι δολοφονούν εν ψυχρώ αθώα, αδύναμα και ανυποψίαστα μέλη της.

ΘΕΜΑΤΑ

1)Σ' ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στην τοπική εφημερίδα να αποδείξετε την ανάγκη κατάργησης της θανατικής ποινής.
2) Με ποιούς τρόπους αναπτύσσεται η τέταρτη και πέμπτη παράγραφος του κειμένου;
3) Ποια είναι η συλλογιστική πορεία της πρώτης παραγράφου;
4) Να δοθούν οι πλαγιότιτλοι των παραγράφων.
5) α) Να δοθούν τα συνώνυμα των λέξεων: κύρια, συνέπειες, μειωθούν εγκλειστεί, αποτρέψει, σοβαρά, ενδεχόμενο, ισχυρό, σταθμίσει πρόσθετα.
β) Να γίνουν προτάσεις με τις παραπάνω λέξεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) Επιχειρήματα κατά της θανατικής ποινής
* Η θανατική ποινή δεν αποτελεί πράξη σωφρονισμού, αλλά εκδίκησης.
* Είναι ανεπανόρθωτη σε περίπτωση δικαστικής πλάνης.
* Αποτελεί πράξη αντισυνταγματική, αφού βασική αρχή του συντάγματος αποτελεί η προστασία της ανθρώπινης ζωής.
* Η εκτέλεση της θανατικής ποινής αποκτηνώνει όσους εμπλέκονται σ' αυτή και εξοικειώνει με την απώλεια της ανθρώπινης ζωής.
* Το ότι λαμβάνονται δραστικά μέτρα κατά του εγκλήμα - τος είναι παραπλανητικό, αφού η θανατική ποινή αποτε λεί την εύκολη λύση και δεν εξετάζονται πιο σύνθετα και δίκαια μέτρα.
* Αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της δημοκρατικότητας μιας κοινωνίας.
* Στηρίζει τις αυθαιρεσίες της κρατικής εξουσίας, ιδιαίτερα σε δικτατορικά καθεστώτα, τα οποία την αξιοποιούν για την εξόντωση των πολιτικών τους αντιπάλων.
* Δεν έχει αποδειχθεί η αποτελεσματικότητα της θανατικής ποινής ως αποτρεπτικό μέτρο, ιδιαίτερα σε ειδεχθή εγλήματα, τα οποία συνήθως διαπράττονται σε καταστάσεις έντονης συναισθηματικής φόρτισης, ή ψυχασθενείς.
* Η θανατική ποινή δεν αποτελεί μέτρο ισονομίας αφού επιβάλλεται συνήθως σε άτομα από ασθενέστερα οικονο μικά και κοινωνικά στρώματα, περιθωριακές ομάδες και μετανάστες.

2) Η τέταρτη και η πέμπτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσονται με διαίρεση και αιτιολόγηση. Στην αρχή ο συγγραφέας δίνει δύο επιχειρήματα κατά της θανατικής ποινής και στη συνέχεια αιτιολογεί το καθένα απ' αυτά.

3) Η συλλογιστική πορεία της πρώτης παραγράφου είναι παραγωγική. Ο συγγραφέας ξεκινάει γενικά, δίνοντας επιχειρήματα υπέρ της θανατικής ποινής, για να καταλήξει ειδικά, με την παράθεση των στοιχείων που απορρέουν από το άρθρο του Α. Λοβέρδου.

4) 1η παράγραφος: Η αποτρεπτική ικανότητα της θανατικής ποινής.
2η παράγραφος: Η επανάληψη του εγκλήματος απ' όσους δεν εκτελέστηκαν.
3η παράγραφος: Η απόδοση δικαιοσύνης στις ψυχές των εμπλεκόμενων με το θύμα.
4η παράγραφος: Το αντεπιχείρημα της δικαστικής πλάνης.
5η παράγραφος: Η αναγκαιότητα τιμωρίας των στυγερών φονιάδων.

5) α) κύρια= βασικά συνέπειες=αποτελέσματα
μειωθούν=ελαττωθούν εγκλειστεί=φυλακιστεί
αποτρέψει=εμποδίσει σοβαρά = σημαντικά
ενδεχόμενο=πιθανότητα ισχυρό= δυνατό
σταθμίσει= ζυγίσει πρόσθετα= επιπλέον
β) - Τα κύρια χαρακτηριστικα της θανατικής ποινής είναι η βαναυσότητα και το ανεπανόρθωτο σε περίπτωση δικαστικής πλάνης.
- Το να μη διαβάζουν οι μαθητές της τρίτης Λυκείου καθημερινά μπορεί να έχει ολέθριες συνέπειες.
- Για να μειωθούν τα τροχαία πρέπει όλοι οι οδηγοί να σέβονται τον Κ.Ο.Κ
- Πρέπει να εγκλειστεί στο ψυχιατρείο γιατί παρουσιάζει βίαια συμπτώματα.
- Προσπάθησε να αποτρέψει το ενδεχόμενο της αποτυχίας διάβαζε νυχθημερόν.
- Συζητήθηκαν σοβαρά θέματα στη χθεσινή συνέλευση.
- Το να πετύχω στη Σχολή των ονείρων μου είναι πολύ ισχυρό κίνητρο για διάβασμα.
- Οφειλε να σταθμίσει τις πιθανότητες επιτυχίας πριν προχωρήσι στο επόμενο βήμα.
-Πρόσθετα θετικά στοιχεία για τη θέση εργασίας αποτελούν τα πτυχία στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Γ. ΧΑΣΙΑΚΗΣ
στον **ΠΕΙΡΑΙΑ**